

هیزه پرۆكسییه كانی ئیران له سووریا به ره و گرژی له گهل ئیسرائیل ههنگاو ده نین

نووسهران: كهسرا ئه عرابی (Kasra Aarabi) و جهیسۆن م برادسکی (Jason M. Brodsky)

و: پینووس

له و كاته وهی ناكۆكیییه كانی نیوان ئیسرائیل و هه ماس له 7 مانگی 10 دهستی پئ كرد، ئه و نیگه رانییه هه یه كه پزیمی ئیران له وانه یه هیرشیکى به ره بی له ریگه ی تۆری میلیشیایکانی له ناوچه كه دا ده ست پئ بکات؛ ئه مه یش هه ره شه یه كه كه به رده وام دروستی کردوو. هه تا ئیستا زۆربه ی سه رنجه كان تیشکیان خستۆته سه ر حزبو لای لوبنان، كه كۆنترین و كوشنده ترین نوینه ری سوپای پاسدارانی شوپشی ئیسلامی ئیرانه. له گهل ئه وه یشدا ره هه ندیکى دیکه هه یه بو پرۆكسییه كانی تاران كه كه متر سه رنجی لایه نه كانی دیکه ی بو خۆی راکیشاوه: ئه و گروپه میلیشیایانه ی كه له سووریا و عیراق له لایه ن ئیرانه وه كۆنترۆل ده کرین.

دوای هیرشه كه ی 7 تشرینی یه كه م، ئیسماعیل قانانی، فه رمانده ی هیزی قودسی سوپای پاسداران كه به رپرسیاره له به ریوه بردنی تۆری میلیشیایکانی پزیمی ئیران، چه ندان گه شتی بو سووریا کردوو هه بو هه ماهه نگیگردن له گهل نوینه ره كانی سوپای پاسداران له وئ و له عیراقی دراوسیی ئیران. سه ردانه كه ی قانانی دوای زیاتر له 40 هیرشی مووشه کی یان فرۆكه ی بیفرۆكه وانی له لایه ن نوینه ره كانی تاران وه بو سه ر هیزه كانی ئه مریكا له سووریا و عیراق به ریوه چوو، به ئامانجی تاقیگردنه وه ی هیله سووره كانی ئه مریكا و كۆنترۆلگردنی ریگه ی زیادگردنی هیرشه مووشه كیییه كان. ئه م هیرشانه هاوكات بوون له گهل چه ندان راپۆرت كه ئاماژه به وه ده كه ن كه نوینه ره كانی سوپای پاسداران له سووریا، ده ستیان کردوو به جووله به ره و سنووری ئیسرائیل. هه روه ها میدیاکانی سووریا ئاماژه یان به وه کردوو كه یه كه ی ره زوان (Radwan Unit) ی حزبو لای له مانگی تشرینی یه كه مدا گه یشتوونه ته سووریا و له نزیك ئیسرائیل بلاو كراونه ته وه. به للام له وانه یه روونترین ئاماژه ده رباره ی پۆلی ته وای به ره ی سووریا له به رزبوونه وه ی ئه گه ری جه نگیکی فه ره به ره ی سوپای پاسداران له دژی ئیسرائیل چه ند پۆژیک له مه و به ر بیست، به دیاریكراوی له 22 تشرینی یه كه م؛ كاتیك قانانی سه ردانی باشووری سووریای كرد و “ژووری ئۆپه راسیۆنی هاوبه شی” بو سوپای پاسداران و هیزه پرۆكسییه كان له ته نیشته به رزایییه كانی جو لان (گۆلان) دامه زراند.

پئ ده چیست ئیرانییه كان به وریایییه وه به كارهیئانی هیزه پرۆكسییه لایه نگر و هاوبه شه كانیان له گهل پئشكه و تنه كانی ئیسرائیل له هه لمه تی له ناو بردنی هه ماس له كه رتی غه ززه دا پئوانه بکه ن. له گهل به ره و پئشچوونی سه ربازیی ئیسرائیل، چری و هه لمانه وه له لایه ن ئه وه ی پئی ده وتريت میحوه ری خۆراگری (محور مقاومت) ی سوپای پاسداران زیاد ده كات. ئه مه به تاییه تی راسته ئه گه ره هه ماس له لیواری شكستدا بیست له غه ززه و، به م پئیه یش و لمانه وه ی میلیشیایکان له عیراق و سووریا زۆر به رچاو ده بن (له هه مبه ر ئیسرائیل).

راستییه‌که‌ی، ئیران هیژشه‌کانی حەماس بۆ سەر ئیسرائیل وەک سەرەتای ڤووبە‌ڤووبوونە‌و‌ه‌یه‌کی درێژخایەن لە‌گە‌ڵ ئیسرائیل دە‌بینی‌ت. لە‌ بنه‌رە‌تدا، ئە‌و بیرو‌که‌یه‌ (دۆ‌کت‌رینه‌)ی که‌ سوپای پاسداران لە‌ دە‌وری ئە‌م جە‌نگە‌ درێژخایە‌نە‌دا بنیات ناو، هە‌ول دە‌دات ئیسرائیل بۆ ماو‌ه‌یه‌کی درێژ بە‌ه‌ی‌واشی تووشی خوینبە‌ربوون بکات. هە‌روه‌ک فەرماندە‌ بالاکانی سوپای پاسداران رایان گە‌یان‌دوو، “ئۆ‌پە‌راسیۆنی فە‌لە‌ستین سەرە‌تای ڤرو‌سە‌ی بە‌ره‌ (میحوەر)ی بە‌رخۆ‌دانە‌ بۆ لە‌ناو‌بردنی ئیسرائیل.” بە‌ واتایە‌کی دیکە‌، تە‌نانه‌ت کاتی‌ک که‌ نا‌کو‌کییە‌کانی نیوان حە‌ماس و ئیسرائیل بە‌ره‌و کۆ‌تاییی خۆی دە‌چیت، ئە‌وه‌ تاران خۆی بۆ بە‌رزکردنە‌وه‌ی گ‌رژییە‌کان ئامادە‌ دە‌کات، هە‌رچە‌ندە‌ لە‌ بە‌ره‌ی جیا‌وازه‌وه‌- ئە‌مە‌یش ئە‌و شوینە‌یه‌ که‌ پی‌گە‌ی سووریا زۆر گ‌رنگ دە‌بی‌ت.

لە‌ کاتی‌کدا تاران فەرماندە‌ی چە‌ندان میلیشیای لە‌ سەر‌انسە‌ری سووریا لە‌ئە‌ستۆ‌دایە‌، بە‌لام دوو هیژی ڤرو‌کسیی تایبە‌ت که‌ لە‌لایە‌ن سوپای پاسدارانە‌وه‌ دروست کراون، هە‌ن که‌ چە‌کدارن و فی‌ر دە‌کرین و هەر لە‌ سەرە‌تاوه‌ بە‌ شیوه‌یه‌کی دیاریکراو دروست کراون بۆ بە‌ئامانج‌کردنی ئیسرائیل: فاتیمیۆنی شیعه‌ی ئە‌فغان و میلیشیایکانی شیعه‌ی زە‌ینە‌بیۆنی پاکستان.

بۆ تی‌گە‌یشتن لە‌ سروشت و ئامانج و تواناکانی ئە‌م دوو گ‌رووپە‌، که‌متر لی‌کو‌لینە‌وه‌ کراوه‌ و ئە‌م هیژانە‌ پشتگو‌ی خراون، بۆ‌یه‌ ڤیویستە‌ بگە‌رینە‌وه‌ بۆ چۆ‌نی‌تی پی‌که‌ینانیان لە‌ ماو‌ه‌ی جە‌نگی ناوخۆی سووریا. دە‌ست‌پیکردنی خۆ‌پیشاندانە‌کانی سووریا لە‌ سالانی ۲۰۱۱-۲۰۱۲ دژی ڤژیمی بە‌شار ئە‌سه‌د، دە‌بی‌تە‌ گ‌رنگترین قۆ‌ناغ لە‌ پەرە‌پیدانی بیروباو‌ه‌ری میلیشیایکانی سوپای پاسداران. سووریا ڤرپ‌ره‌ی پشتی ئە‌و بە‌ره‌ یاخود میحوەرە‌ی تاران بوو که‌ پی‌ی دە‌گوترا میحوەرە‌ی بە‌رخۆ‌دان (محور مقاومت)، که‌ شادە‌ماری پشتیوانیی حزب‌وللا بوو، گ‌رنگ بوو بۆ ڤرو‌ژە‌ی فراوان‌کردنی ناوچه‌ی هە‌ژموونی سوپای پاسداران. هە‌روه‌ها بۆ ڤووبە‌ڤووبوونە‌وه‌ی ئە‌گە‌ری ڤووخانی ڤژیمی ئە‌سه‌د، لە‌ سالێ 2013ه‌وه‌ سوپای پاسداران ناچار کرا ڤیچکە‌ی خۆی لە‌ سووریا بگۆ‌ڤ‌یت.

یە‌که‌م هە‌نگاو بە‌ره‌و بە‌دی‌هینانی ئە‌مه‌ کاتی‌ک دە‌ست ڤی دە‌کات که‌ ئایە‌ت‌وللا عە‌لی خامنە‌یی، ڤی‌به‌ری بالایی ئیران، شیوازی دە‌ست‌پو‌ه‌ردان و ئامادە‌ییی سوپای پاسداران لە‌ سووریا دە‌گۆ‌ڤ‌یت؛ لە‌ پاراستنی ئە‌سه‌دوه‌ بۆ ئە‌نجامدانی جیهادیکی شیعه‌ و “بەرگ‌ریکردن لە‌ مە‌زارگە‌ ڤیرو‌زه‌کانی شیعه‌” که‌ وتی لە‌ ژێر هیژشان لە‌لایە‌ن میحوەرە‌ی “کە‌نداوی عەرە‌بی-زایۆنی-ڤوژاواوه‌.”

ئە‌م بانگە‌شه‌یه‌ بۆ جیهادی شیعه‌، که‌ لە‌ ڤوژاوا پشتگو‌ی خرا (گ‌رنگی ڤی نە‌درا)، ڤی‌گە‌ بە‌ ڤژیمی ئیران دە‌دات که‌ ڤه‌گە‌ز یاخود توخمی‌کی ئایدیۆ‌لوژی بخاته‌ ڤوو بۆ نا‌کو‌کییە‌که‌ که‌ تیشک دە‌خاته‌ سەر دژایە‌تیکردنی توند‌ڤره‌وی و تائیفە‌گە‌ری، بۆ ئە‌وه‌ی پشت بە‌ کاریگە‌ریی ئایدیۆ‌لوژیی ڤژیمە‌که‌ لە‌ ناوچه‌که‌دا بە‌ستی‌ت بە‌ مە‌به‌ستی دژایە‌تی ئایدیۆ‌لوژی بۆ ئیسرائیل-جووله‌که‌. بۆ خامنە‌یی و فەرماندە‌ بالاکانی سوپای پاسداران، وە‌ک حوسین هە‌مه‌دانی، ئە‌دای لاواز و خراپی سوپای سووریا و گ‌رووپە‌کانی دیکە‌ی سەر بە‌ ئە‌سه‌د بە‌هۆی نە‌بوونی پابە‌ندبوونی ئایدیۆ‌لوژییانه‌وه‌ بوو وە‌ک هیژیکی شەرکەر. ئە‌م گ‌رووپانە‌ وە‌ک بە‌کرگی‌گراو سە‌یر دە‌کران که‌ پابە‌ندبوون و د‌لسۆ‌زیی ئایدیۆ‌لوژیی ڤیویستیان نە‌بوو.

بانگە‌شه‌ی جیهادی شیعه‌ پاساو و بیان‌ویە‌ک بوو بۆ سوپای پاسداران بۆ بنیاتنانی میلیشیای گو‌ڤ‌رایە‌لی ئایدیۆ‌لوژی. لە‌ ڤووی سەر‌مایە‌کانی ڤرو‌کسیی سەر بە‌ سوپای پاسداران، میلیشیایکانی دروست‌کراوی سوپای

پاسداران كوشنده ترين و له ژير فەرمانده يي و كوئترولي ته واوي سوپادان. ئەم گرووپاڼه نهك ته نيا پشتيواني سه ربازي و دارايي و لوجستي له تاران وهرده گرن، بهلكوو سوپاي پاسداران كات و سه رچاوه يه كي به رچاويش خه رج دهكات بو راديكال كړدني (توندره وكړدني) هه موو ئەو كه سانه ي كه له لايه ن سوپاوه دامه زراون بو دنيا بوون له وه ي كه ئەوان چه كداريكي ئايديو لوژين نهك مووچه خوړ و به كړيگي راو.

بو جيبه جي كړدني ئەم پلانه نو ييه، سوپاي پاسداران به ته واوي ژيرخاني دهسه لاتي نه رمي پزيمي ئيراني له سه رانسه ري روزه لاتي ناوه راس ت و دهره ودا به كار دهينيت بو راكيشان و راديكال كړدني گنجاني شيعه بو دروست كړدني گرووي ميليشياي نوي. فەرمانده بالاكاني سوپاي پاسداران راسته وخو پهبه ندييان به نووسينگه ي خامنه ييه وه هه يه، وهك سه عيد قاسمي، كه سه ركردايه تبي ئەو هه ولانه يان كرد.

قاسمي، كه روليكي سه ره كي گپرابوو له بهرنامه فەرمييه كاني دامه زراندي سوپاي پاسداران و راهيناني ئەو گرووپاڼه، دهسته جي چاوي خسته سه ر ژماره يه كي به رچاوي په نابه راني شيعه ي ئەفغان له ئيران. ماوه يه كي زوره باسي له وه كردوو كه دهيه وي ت حزابوللاي ئەفغانستان دامه زرينيت. بو ئەم مه به سه ته به خپراي هه زاران خو يندكاري شيعه ي ئەفغان و پاكستاني كه له زانكوي نيوده وله تبي ئەلموسته فاي سه ر به سوپاي پاسداران ده يان خو يند، كرانه ئامانج بو ئەوه ي بي نه ناو ئەم هيزه وه. ئەم خو يندكارانه به كار هينراون بو پي كه يناني دوو يه كه ي سوپاي پاسداران له سالاني 2014-2015: يه كه ي فاتيميوني ئەفغان كه له نزيكه ي 1000 چه كدار پيك دههات و شان به چووكه كه ي زهينه بيون كه له سه ره تادا له 24 چه كدار زياتر نه بوون. له گه ل ئەوه يشدا، سياسته ي روزه او به رامبه ر ئيران له م ماوه يه دا به ي مه به سه ت سه رچاوه كاني دارايي بو ئيران نازاد كرد كه ريگه ي به سوپاي پاسداران دا بو پارده ر كړدني ميليشياكان له رووي توانا و قه باره وه. له گه ل لبردني هه نديك له سزا نيوده وله تبييه كان له سه ر تاران وهك به شيك له ريككه وتنه ناوكيبه كاتييه كه ي سال ي 2013 و دواتر ريككه وتني ئەتومي 1+5 له سال ي 2015، سوپاي پاسداران پاره ي پيوستي ده سه ت كه وت بو زياد كړدني ژماره ي ئەنداماني ئەو هيزه پروكسي يانه و ته نانه ت خپرا زياد كړدني ژماره ي ميليشياكاني سوپاي پاسداران له دهره وه ي ئەو دوو گروويه. ئەوه بووه هوي ئەوه ي كه ته نيا له ماوه ي چه نده سال ي كدا، فاتيميون هيزي شه ركه ري خو ي بو زياتر له 15,000 چه كدار و زهينه بيون ژماره ي هيزه كاني زياد كردوو بو نزيكه ي 5000 چه كدار.

تاران كات و سه رچاوه يه كي به رچاوي خه رج كرد بو راديكال كړدني (توندره وكړدني) ئەو چه كدارانه و ريك وه كوو بهرنامه ي راهينان و مه شقپي كړدني خودي ئەنداماني سوپاي پاسداران كه زياتر له سه دا 50 ي راهينانه كان بو ئەنداماني خو ي پيك دهينيت. ئەوه يش له چوارچيوه ي ئەو بو چوونه ئيسلامييه توندره وان هيه كه ئەفغان و پاكستانيه كان يان له گه لدا راهيناوه كه وا يان لي دهكات به تايه تي ئيسرائيل بكه نه ئامانج. ئەم سه ربازانه له ژير بيروباوه ري سه ربازي سوپاي پاسداران له چوارچيوه ي دوكتريني مه هده وييه ت (Mahdism) راهينراون و په روه رده كراون؛ ئەم عه قيده يا خود دوكترينه ده ليت، گه وره ترين به ربه سه ت له به رده م گه رانه وه ي ئيمامه شاراوه كه ي ئيسلامي شيعه (ئيمام مه هدي)، بووني ده وله تي ئيسرائيله.

به پي هه نديك گپرا نه وه ي ميژوويي شيعه كان، پيش دهر كه وتني ئيمامي مه هدي، جهنگيكي كو تايي (final battle) روو ده دات كه ئيسرائيل و جووله كه كان له هه موو جيهاندا له ناو ده بات. وهك به شيك له بهرنامه ي دامه زراندي سوپاي پاسداران، چه كداره كان له سه ر ئەوه په روه رده كراون بو ئەوه ي باوه ر به وه بكه ن كه سوپاي پاسداران و چه كداره ميليشيا ييه كان ئامرازي سه ربازين بو خپرا كړدني و ئاماده كړدني

زەمىنە بۇ دەرکەوتن و گەرانهوہى ئىمامى مەھدى. وەك يەككىك لە كەسايەتییە ئایینییهکانى سوپای پاسداران كە بەرپرسیارە لە چالاکییە ئایدیۆلۆژییەکانى فاتیمیۆن دەلیت: “فاتیمیۆن نمونەیهكە لە بزوتنەوہیەك بۇ ئامادەکردنى زەمىنە و بەستین بۇ دووبارە دەرکەوتنەوہى ئىمامە شاراوہکە.”

لەگەل جەنگى سووریا كە بە پيشهكی جەنگى كۆتایی بۇ لەناوبردنى ئیسرائیل پیناسە كرا، ئەم عەقیدە یاخود بیروكەیه لە پيشهوہى ھەولەکانى سوپای پاسداران بوو بۇ پراکیشان و رادیکالیزەکردن و راھینانى ئەندامانى فاتیمیۆن و زەینەبیۆن، ھەرۆك لە بیرەوہرییەکانى فەرماندەییەكى كۆچکردووی فاتیمیۆن لە سالی 2015 نووسراوہ دەلیت: “ئاواتى فاتیمیۆنى ئیمە رووبەرۆوبوونەوہى راستەوخۆیە لەگەل پزیمی ئیسرائیل. فاتیمیۆن لە سووریا راھینان دەكات و دواتر بەلینی خودایی [رپیەرى بالای پيشووی ئیران پۆحوللا خومەینی] جیبەجی دەكەین؛ “دەبیئت ئیسرائیل لەسەر رووی زەوى بسپردریتەوہ.” ھەرۆھا چەند ھەژمارىكى دەستی یەكەم لەلایەن دامەزرینەرانی فاتیمیۆن ھەمان پەيام دووبارە دەكاتەوہ: ئەوہیە كە ھانیان دەدات و پالنەریانە بۇ جەنگ، ئەوہیە كە پپی دەوتریت “جەنگى كۆتایی” دژی ئیسرائیل.

لە زۆر رووہوہ، سوپای پاسداران راستگۆ بوو بەرامبەر بەلین (قسە) و ئەرکەکانى بە بەکارھینانى ئەو گروویانە بۇ سەرکوتکردنى شۆرشى سووریا بە شیوہیەكى دێندانە و، زۆرى پپی نەچوو تا سوپای پاسداران پینگەى سەربازى بە دريژایی سنوورى لەگەل ئیسرائیل دامەزراند بۇ کردنەوہى بەرہیەكى نوئى. كە ھەموویان راستەوخۆ لەژیر چاو و سیبەرى پۆژاوادا روویان دا.

ئیسرائیل بەدلیایییەوہ ئاگادارى ئەم ھەرەشەییە بووہ، بۆیە ھەلمەتیکى ئاسمانى شەپانگیزانەى لە دژی ئەنجام داوہ بۇ بەئامانجکردنى ئەو سامانانەى سوپای پاسداران. بەلام ئەم ھیرشانە لە وەستاندن و ریگریکردن لە جیبەجیکردنى ئامانجەکانى سوپای پاسداران شکستیان ھیناوە. لەو کاتەوہ پزیمی خامنەیی لە ئیران جەختى لەسەر پتەوکردنى پینگەکانى سوپای پاسداران لە سووریا و فراوانکردنى ھیزە شەپکەرەکانى فاتیمیۆن و زەینەبیۆن کردوہ. کشانەوہى ئەمریکا لە ئەفغانستان و دەستبەسەرداگرتنى كابول لەلایەن تالیبانەوہ، كە بووہ ھۆى كۆچى بەكۆمەلى پەنا بەرانی شیعەى ئەفغان بۇ ئیران، بووہ ھۆى ئەوہى سوپای پاسداران بەتەواوى سوود لە بەرزبوونەوہى ژمارەى پەنا بەرەکان وەرگریت بۇ وەرگرتنى شەپکەرى نوئى لە یەكەى فاتیمیۆن و زیادکردنى ژمارەیان. ھەرۆھا چەكدارانى ئەو گروویانە دەستیان کردوہ بە پۆلیكى چالاكتر لە ئۆپەراسیۆنە (تیرۆریستیەکانى) ھیزی قودسى سوپای پاسداران لە دەرەوہى ولات كە ھاوولاتیانى ئیسرائیلی و ئەندامانى كۆمەلگەى جوولەكەیان کردۆتە ئامانج. بۇ نمونە، لە تشرینی یەكەمى ۲۰۲۱، پۆلیسى دژەتیرۆر لە قوبرس پیلانیكى تیرۆریستیى پەیوہندیار بە سوپای پاسداران لە دژی ھاوولاتییەكى ئیسرائیلی پووجەل کردەوہ كە لەلایەن شانەییەكى پاكستانی سەر بە زەینەبیۆنەوہ ریک خرابوو. ھەرۆھا ئیسرائیل ئەو فرۆكە بیفرۆكەوانانەى خستە خوارەوہ كە لە كۆتاییدا ئیسرائیل گەیشتبووہ ئەو دەرەنجامەى كە لەلایەن سوپای پاسدارانەوہ لە سووریاوہ بە ئامانجى ئیسرائیل ھەلدراون.

عیراق گۆرەپانیكى دیکەیه كە پزیمی ئیران دەتوانیت سوودی لپی وەرگریت لە جیاتی ئەوہى حزبوللا بۇ کردنەوہى بەرەى باکوور دژی ئیسرائیل بەكار بەھینیت. ھەرۆھا سوپای ئەمریکا فرۆكەى بیفرۆكەوانى بەسەر عیراقدا خستە خوارەوہ كە بریار بوو ھیرش بكاتە سەر ئیسرائیل؛ لەوانە دوو فرۆكە كە لە سەرەتای سالی 2022 دا خراونەتە خوارەوہ.

ھەر لە ئیستاوہ زانیاری و راپۆرتەکان ئاماژە بەوہ دەکەن کە میلیشیاکانی عێراق گەشتوونەتە لوبنان. ئەم داينامیکییەتە، نەرمی و توانای گواستەنەوہی ھەندیک لە میلیشیاکانی میحوەری بەرگری (محور مقاومت)ی رژیمی ئێران نیشان دەدات. لەگەڵ ئەوہی حزبوڵلا رۆلێکی گەورەتر دەگێرێت لە بەرپۆلەبەردنی ئەو میحوەرەدا لە دوای مردنی فەرماندەیی سوپای قودس، قاسم سولەیمانی، ئەمە دەکرێت رینگەیک بێت بۆ سکرێتێری گشتی، حەسەن نەسروللا، بۆ کەمکردنەوہی گوشارەکانی وەلامدانەوہی حزبوڵلا و، لە جیاتی ئەوہ بەرپرسیاریتی بۆ بەشەکانی دیکەیی بەرەیی بەرخۆدان بلاو بکاتەوہ.

لەوانەبە لە ئیستادا بۆ ھەردوو سوپای پاسداران و حزبوڵلا، ھێرشێک بۆ سەر ئیسرائیل لە بەرەیی سووریا یان عێراق باشتر بێت، چونکە ھەر دەستیوہردانیکی حزبوڵلا پینگەیی گرووپەیکە لە لوبنان دەخاتە مەترسییەوہ. لە سووریای ژێر دەسەلاتی ئەسەد، نە فاتیمیوون و نە زەینەبیوون ھەمان کیشەیی ناوخوايان نییە، ئەمەیش لە ئەگەری بەشدارییان لە جەنگ مەترسی بۆ سەر تاران زۆر کەمتر دەکاتەوہ. ئەمە بۆ میلیشیا عێراقییەکانیش ھەر راستە، ھەرچەندە لە ھاوتا سووریەکانیان کەمتر تیچوویان ھەبە؛ ھەرچەندە بەھوئی بارودۆخی سیاسی ھەستیاری عێراق، واشینتۆن دەسەلاتی زیاتری ھەبە بەسەر بەغدا وەک لە دیمەشق.

بەم پێیە، لە روانگەیی سەربازییەوہ، تیچوووی بەشداری لە سووریا و عێراق، زۆر کەمترە لە دەستیوہردانی حزبوڵلا لە باشووری لوبنانەوہ. حزبوڵلا ھێشتا بەھادارترین سەرمایەیی سوپای پاسدارانە لە ناوچەکەدا و گرووپەیکەیی بە ژێرخانیکی زۆر پێشکەوتوو سەربازی، چەکدار کردوہ. بۆ سوپای پاسداران بەکارھێنانی چەکدارانی فاتیمیوون و زەینەبیوون زۆر کەمتر و ئاسانترە لە مەترسیی زیانگەیاندن بە حزبوڵلا لە لوبنان.

ئەو رەوتەیی کە سوپای پاسداران میلیشیاکانی وەک فاتیمیوون و زەینەبیوونی پێدا تیپەر کردوہ، ھاوشیوہی ئەو پروسەییەیکە کە حزبوڵلا لوبنان پێدا تی پەریوہ. سوپای پاسداران توانیویەتی دوو ریکخراوی تیرۆریستی ئیسلامیی چەکدار و پەروەردەکراو دروست بکات کە لە چەکدارانی دژە-جوو و ئیسرائیل پیک ھاتووہ بە ئامانجی لەناوبردنی تاکە وڵاتی جیھان کە زۆرینەیی جوولەکەیی تێدایە و تەنیا چەند کیلۆمەتریکی لە سنووری ئیسرائیلەوہ دووری راگرتوون. ھەر لەبەر ئەم ھۆبەیشە کە نابێت بەرەیی سووریا و عێراق پشتگوئی بخرێت لە ھەلسەنگاندنەکانی ھەرەشەیی ھێرشیی فرەبەرەیی بۆ سەر ئیسرائیل. لە 7 تشرینی یەکەمەوہ، سوپای پاسداران پەيامی دۆکتیرینی مەھدەوییەتی خوئی دوو ھیندە زیاتر کردوہ لە پەبۆھندی بە ھێرشە تیرۆریستیەکانەوہ بۆ سەر ئیسرائیل وەک پێشەکییەیک بۆ لەناوچوونی ئیسرائیل و گەرانەوہی ئیمامە شاراوہکە (ئیمام مەھدی). ئەمە دەبێت زەنگی ئاگادارکەرەوہ بێت. دەولەتان و سیاسەتوانان بەبەردەوامی رەھەندی ئایدیۆلۆژیی سوپای پاسداران و تۆرە جالۆکەیییەیکەیی بە کەم ھەژمار دەکەن. ھەرچەندە بەھوئی ئالۆزییەکانییەوہ ئەم بابەتە پشتگوئی خراوہ، بەلام بەشیکی لەبەر ئەوہیکە لەگەڵ ئەجیندا سیاسییەکانی دەولەتاندا ناگونجی.

لەگەڵ ئەوہیشدا، لە کاتیکیدا چەکدارانی فاتیمیوون و زەینەبیوون بە لێدانی تەپلی عەقیدەیی مەھدەوییەتی سوپای پاسداران، بەرەو سنووری ئیسرائیل جوولە دەکەن، ھەلەبەھە کوشندەیی ئەگەر ئەم ھەرەشەیکە لە سووریا و دوورتریش لە سووریا، بە کەم ھەژمار بکرێت. سوپای پاسداران بە ئامانجی دژایەتی و جەنگی دژی ئیسرائیل ئەو میلیشیایانەیی ریک خست و پاشان لەسەر بنەمای تائیفی و توندپەرەیی راینانی پێ کردن. بەم پێیە، ئەوہی کە نزیکەیی دەبەھەر زیاتر وەک پروپاگەندەیک دەردەکەوت، لەوانەبە

ئەمىرۇ زۆر نىزىكىتىر بىت لە واقع.

سەرچاۋە:

<https://foreignpolicy-com>